

Integrovaný plán rozvoje území SO ORP Česká Třebová

1. Postup prací

Rada Pardubického kraje na svém jednání dne 18.10.2021 uložila odboru rozvoje KrÚ Pk připravit Integrovanou strategii (plán rozvoje) za SO ORP Česká Třebová Tato strategie je zpracovaná na základě metod integrovaného plánování. Základním rysem tohoto přístupu je koncentrace aktivit, projektů, kapacit a financí na vybraná témata, která jsou příčinou největších problémů v území. Zcela zásadní pro tento integrovaný přístup je fakt, že je založen na jednotné strategii území, která je tvořena relevantními místními aktéry. Tato strategie by měla vždy obsahovat konkrétní klíčové projekty s jasně definovanou odpovědností, harmonogramem a financováním, které významně přispějí k rozvoji daného regionu. Zpracování tohoto dokumentu bylo v souladu s požadavkem MMR, které požadovalo vytvoření a zaslání alespoň jednoho takového dokumentu za každý kraj v termínu do 30.6.2022 jako součást plnění akčního plánu Strategie regionálního rozvoje ČR 21+.

První fází prací bylo zpracování analytické části jak na základě využití statistických dat, tak i s využitím rozhovorů s klíčovými aktéry v území, kdy byli zapojeni zástupci obcí i představitelé na krajské úrovni. Následovalo projednání analýzy a hlavních východisek pro návrhovou část na schůzce klíčových aktérů rozvoje území v dubnu 2022 (zástupci samosprávy, firem a dalších organizací působících v území ORP). Odbor rozvoje připravil návrhovou část, jež byla opět projednána v ORP v květnu 2022. Zpracovaná strategie byla v termínu do 30.6.2022 zaslána na MMR.

2. Analytická část

V rámci analýzy byly využity 3 typy datových zdrojů:

a) Strategie rozvoje Pardubického kraje 2021–2027

Aktuální verze Strategie byla schválena Zastupitelstvem Pardubického kraje dne 14. 12. 2021. V rámci regionální analýzy je každému SO ORP věnována samostatná kapitola v rozsahu cca 2-3 stran obsahující také i krátkou SWOT analýzu. Zároveň pro všechny SO ORP je zde k dispozici cca 35 ukazatelů s daty za rok 2020 (pokud není uvedeno jinak) a jsou zde vyznačeny SO ORP s nejlepšími a nejhoršími hodnotami indikátorů v rámci Pardubického kraje. Takto zpracovaný materiál tedy umožňuje velmi snadné srovnání hodnot za SO ORP Česká Třebová s hodnotami za všechny SO ORP v kraji.

b) Analýza hospodářské výkonnosti hospodářsky a sociálně ohrožených území podle SRR ČR 2021+

Tento materiál obsahuje velmi podrobnou sadu mnohdy originálních a vzájemně porovnávaných indikátorů za 73 SO ORP označených ve Strategii regionálního rozvoje ČR 2021+ jako hospodářsky a sociálně ohrožená území (HSOÚ). V tomto materiálu je SO ORP Česká Třebová uveden jako SO ORP se zvýšeným výskytem sociálně patologických jevů, ale s relativně dobrou ekonomickou základnou. Všechny indikátory jsou uváděny v pořadí dosažených hodnot, což opět umožňuje výborné porovnání hodnot za SO ORP Česká Třebová s ostatními „problémovými“ SO ORP v ČR. Hodnoty za „problémové“ SO ORP jsou většinou horší než hodnoty za celou ČR. Z tohoto důvodu, pokud i v rámci tohoto souboru „problémových“ SO ORP Česká Třebová dosahuje podprůměrných hodnot, signalizuje to v dané problematice reálný problém.

c) Ostatní datové zdroje

Zajímavým zdrojem dat jsou pasporty podnikatelského prostředí sestavené agenturou CzechInvest na základě vlastních šetření v jednotlivých SO POÚ. Pasporty jsme využili zejména pro jejich komplexní

hodnocení oblastí digitální a dopravní infrastruktury prostředí, trhu práce, podnikatelských nemovitostí a podpory podnikání, které je porovnáváno vůči Pardubickému kraji a celé ČR.

V některých případech byla využita další aktuální data poskytovaná online ČSÚ v různých časových řadách. Pro sociální oblast byl využit index sociálního vyloučení z materiálu „Rozsah sociálního vyloučení v Pardubickém kraji“ připravený Agenturou pro sociální začleňování.

Samostatným zdrojem jsou data ohledně čerpání evropských fondů pro období 2014–2020, zpracovaná oddělením regionálního rozvoje KÚ Pk.

Klíčové závěry datové analýzy

Na základě zevrubné analýzy dat z výše uvedených zdrojů lze formulovat následující závěry:

- i. Migrační saldo i přirozený přírůstek poukazují na kritický problém s úbytkem obyvatel (pokles o 4 % za poslední dekádu). Zároveň je z indexu stáří zřejmý trend stárnutí místní populace.
- ii. Na počtu dokončených bytů (1,1 na 1000 obyv. v r. 2020) je zřejmý problém s nabídkou bydlení.
- iii. Z hlediska zaměstnanosti je pozitivní minimální a stále klesající podíl v priméru, na druhou stranu je zde nízké zastoupení hi-tech průmyslu a vysoký podíl dělnických profesí, z velké části spjatých s odvětvovou „železniční“ specializací.
- iv. Na nízkou podnikatelskou aktivitu poukazuje nízký podíl podniků, přestože studie CzechInvest indikuje nadprůměrnou připravenost infrastruktury, trhu práce i podnikatelských nemovitostí.
- v. Z hlediska hodnocení dopravní dostupnosti je diametrální rozdíl v indexech silniční (0,7) a železniční dopravy (0,0). Autobusová dostupnost může být považována za průměrnou (0,49).
- vi. Syntetický ukazatel indexu sociálního vyloučení, složený např. z dlouhodobé nezaměstnanosti, vyplácení příspěvku na živobytí, příspěvku na bydlení nebo počtu exekucí, poukazuje na sociální problém regionu.
- vii. Pokud se v posledních letech nedošlo k významnému propadu (nelze ověřit), žije zde průměrný podíl vysokoškolsky vzdělaných osob.
- viii. Data o vzdělávací infrastruktuře poukazují na dobrou dostupnost SŠ vzdělávání.
- ix. Dostupnost zdravotní péče (nemocnice) je hluboce podprůměrná, dostupnost sociálních služeb je průměrná s problémy u některých typů služeb, dostupnost kulturních služeb nadprůměrná, vyjma problému chátrajících památek a muzea.
- x. Region dosahuje pozitivních hodnot v oblasti životního prostředí (koeficient ekologické stability, napojení na ČOV apod.).
- xi. Analýzy využití fondů EU dokládají nízkou absorpční schopnost regionu, zejm. pak v programech určených na veřejnou infrastrukturu (např. u IROP 2110 Kč/obyv.).
- xii. Z rozpočtového výhledu vyplývá, že celková investiční kapacita jádrového města Česká Třebová je pro období 2023-2027 celkem 269 mil. Kč (vlastní zdroje se započtením rezerv).

3. Návrhová část

a) Strategická vize 2030

STRATEGICKÁ VIZE 2030 – bude navržena společně se samosprávami a dalšími stakeholdery na půdorysu klíčových oblastí: kvalita života (vč. bydlení), ekonomika a komunikace

b) Návrh strategických cílů regionu

Strategický cíl 1: Zastavit pokles obyvatelstva regionu

Problém: pokles mezi lety 2010/2020 o 4,1 %

Cíl pro rok 2030: stabilizace, případně pokles do 1 % za dekádu

Strategický cíl 2: Zamezovat sociálnímu vyloučení ve městě Česká Třebová

Problém: aktuální počet obyvatel žijících ve vyloučené lokalitě: cca 1000

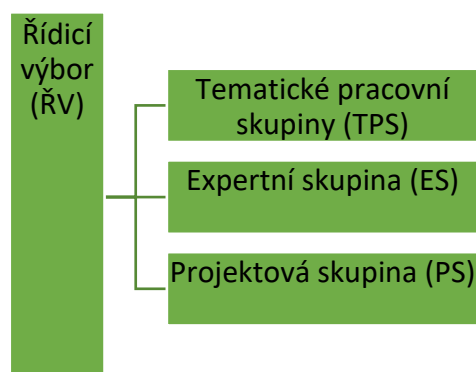
Cíl pro rok 2030: méně než 300 vyloučených obyvatel, neexistence segregované školy, snížení počtu příjemců příspěvků na živobytí a na bydlení na průměrnou úroveň kraje, kultivace sídliště Borek

Strategický cíl 3: Zvýšit podnikatelskou aktivitu v regionu

Problém: Aktuální počet ekonomických subjektů na 1 000 obyvatel ve věku 15–64 let: 313 – nejhorší mezi SO ORP Pk

Cíl pro rok 2030: posunout SO ORP na úroveň průměru Pardubického kraje

c) Implementační struktura

d) Monitoring a aktualizace

Monitoring plnění dokumentu bude mít na starosti ŘV i jednotlivá zastupitelstva obce, kde se daný projekt realizuje nebo odkud daný nositel projektu pochází, a to minimálně jednou ročně. K monitoringu budou shromažďovány informace o průběhu jednotlivých aktivit. Sledovány budou aktivity, které byly naplánovány na daný rok. Dále bude sledována finanční připravenost naplánovaných projektů či vyhledávání a zajištění vhodných finančních zdrojů. Dále v rámci společných setkání na úrovni SO ORP budou projednávány případné zásadní změny integrovaného plánu.

Dokument je zveřejněn na internetových stránkách dané obce s rozšířenou působností, Pardubického kraje, případně volitelně i u dalších obcí SO ORP.